

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
johan.malinen@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian *Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi*

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har beretts tillfälle att yttra sig över ovanstående promemoria. LRF tackar för möjligheten och inlämnar härmed våra synpunkter.

LRF är en partipolitiskt obunden intresse- och företagargrupp för företagare med jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö som bas. LRF verkar för att dessa näringar ska kunna förverkliga sina ambitioner om tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft. De gröna näringarna kan erbjuda samhället resurser för en hållbar utveckling och tillför Sverige stora värden i form av livsmedel, skogsprodukter, energi, arbetstillfällen samt miljönyttor. Det gröna näringslivet är en grundbult i arbetet kring att bekämpa klimatförändringarna. Tillsammans driver LRFs 120 000 medlemmar ungefär 65 000 företag och det gröna näringslivet står för nästan 4 procent av Sveriges BNP.

Utbyggnaden av förnybar energi berör LRF:s medlemmar på flera sätt – som markägare, energiproducenter och användare. Effektiva och transparenta tillståndprocesser är avgörande för att möjliggöra investeringar som bidrar till ökad hållbar energiproduktion.

Bakgrund

Promemorian föreslår hur Sverige ska genomföra delar av det reviderade förnybartdirektivet (RED III) som syftar till att påskynda utbyggnaden av förnybar energi. Förslagen omfattar bland annat:

- Införande av tidsfrister för handläggning av tillståndsärenden kopplade till förnybar energi, där längden varierar beroende på anläggningstyp och som huvudregel inte ska överstiga två år i första instans.
- Författningsförslag som syftar till att förenkla och förtydliga regelverket för miljöbedömning.
- Att en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi ska kunna ges högre tyngd som ett allmänintresse.
- En samordnad miljöbedömning som kan gälla för flera tillstånd enligt olika regelverk, för att undvika dubbla processer.

- Det föreslås därutöver bestämmelser som syftar till att förbättra det underlag som tas fram inför ett avgränsningssamråd. Bestämmelserna gäller för alla typer av verksamheter och inte bara för förnybar energi.
- Inrättande av en nationell kontaktpunkt för att underlätta vägledning och samordning i tillståndprocesser.
- Ikraftträdande föreslås ske den 1 januari 2026.

Syftet är att göra tillståndprocesserna mer effektiva, transparenta och förutsägbara, samtidigt som de rättsliga kraven på miljöprövning fortsatt upprätthålls.

LRF:s kommentarer

- **Effektiv prövning**
LRF välkomnar förslagen om kortare ledtider och samordnade prövningar. För att tidsfristerna ska få reell effekt krävs dock att prövningsmyndigheter tillförs tillräckliga resurser för att kunna nå önskade resultat. Utan resursförstärkning riskerar processerna att bli formellt snabbare men i praktiken inte uppnå målbilden.
- **Samordnad miljöbedömning**
LRF stödjer att en miljöbedömning ska gälla för flera regelverk, men kraven på adekvata vägledningar är då extra viktiga.
- **Kontaktpunkt och information**
Den föreslagna nationella kontaktpunkten bör vara tillgänglig för alla relevanta parter, inte enbart projektörer. Det är avgörande att även de som inte direkt driver projekt, exempelvis markägare, får tillgång till korrekt och tydlig information. Detta för att undvika att processen fördröjs eller stoppas. Genom att säkerställa att alla berörda aktörer har insyn och kan ta del av relevant information, ökar möjligheten att förebygga överklaganden och skapa en smidigare och mer transparent process.

Tillståndprocesser och avgränsningssamråd

LRF ser positivt på att tillståndprocesser avgränsas med tidssättning. Det är även fördelaktigt att ha en högre kravställan tidigt i processen som effektiviserar genomförandet. Den ansvariga myndigheten bör i sin tur utkrävas bindande leverans, det är ej acceptabelt att exempelvis en bullerutredning utkrävs efter att en ansökan har inkommit, detta borde kunna förutses redan vid samrådet. De skärpta tidsfristerna för besked samt ökade krav på uppgiftslämning riskerar att innebära betydande merarbete och ökade kostnader för både myndigheter och kommuner. För att säkerställa att tillståndprocesserna fungerar effektivt och rättssäkert behöver dessa merkostnader regleras genom resursförstärkningar, exempelvis via höjda förvaltningsanslag för myndigheter och resursförstärkningar till kommuner, alternativt omfördelningar av resurser. Utan tillräckliga resurser finns risk att tillståndprocesserna i praktiken fördröjs snarare än påskyndas, vilket motverkar syftet med lagstiftningen.

En negativ konsekvens vid en alltför strikt tillämpning av tidsgränserna, utan tillräckliga resurser, kan leda till att ansökningar avslås eller avvisas, inte på grund av bristande innehåll, utan för att myndigheten inte hinner bistå med den vägledning som krävs för att ansökan ska kunna kompletteras och leda till ett tillstånd. Detta skulle strida mot förvaltningslagens krav på att ärenden ska vara tillräckligt utredda innan beslut fattas. Det finns även en risk att ärenden som rör andra sektorer än förnybar energiproduktion nedprioriteras, vilket kan påverka rättssäkerheten och likvärdigheten i myndigheternas handläggning. För att undvika dessa konsekvenser bör myndigheterna ges möjlighet att anpassa sina arbetsrutiner, exempelvis genom att i större utsträckning använda muntlig kommunikation för att identifiera kompletteringsbehov, eller genom att formellt dokumentera beslut om förlängda tidsfrister. Detta skulle bidra till ökad transparens och möjliggöra uppföljning av hur tidsfristerna tillämpas i praktiken.

LRF uppskattar ambitionen om att skapa tydligare tidsramar i tillståndprocesserna, däremot är vissa förslag kring tidsfrister i promemorian för långa. Exempelvis anges att Skogsstyrelsen ska avgöra en ansökan om tillstånd till avverkning, enligt skogsvårdslagen, inom två år. En sådan tidsgräns är orimligt lång, särskilt för mindre företag och riskerar att leda till osäkerhet och försenade investeringar. Tidsåtgången förlängs dessutom ytterligare vid eventuella överklaganden. För att nå syftet med effektivare prövningar behöver tidsfristerna kortas ned och göras mer förutsägbara.

Avslutande kommentar

LRF ställer sig i huvudsak positivt till promemorians förslag, men betonar att effektivitet kan ses över på området kring exempelvis avverkning. Myndigheter och kommuner måste även ha tillräckliga resurser för att kunna uppnå effektivare tillståndprocesser inom kortare tidsfrister. Utbyggnaden av förnybar energi bör effektiviseras för att kunna möjliggöra investeringar som stärker både klimatnyttan och landsbygdens utveckling.

Stockholm, den 19 augusti 2025

Ulrika Dennerborg
Enhetschef
Lantbrukarnas Riksförbund

Jennifer Botos
Näringspolitisk expert
Lantbrukarnas Riksförbund